

ODLUKE DOMAĆIH SUDOVA I DRUGIH ORGANA

VIŠI PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br. II Pž 984/86.2 od 9. 12. 1986.

Vijeće: Kosta Manojlović, mr. Veljko Vujović, Božo Dragaš

POVREDA ČLANA POSADE — DEVIZNI DODATAK

Devizni dodatak pripada članu posade u visini od 60% svote koja mu inače pripada za vrijeme radnog odnosa — Jugoslavensko pravo se primjenjuje na visinu naknade štete za tjelesne povrede člana posade bez obzira na svotu na koju brodar ima pravo iz ove povrede na temelju osiguranja kod P&I kluba.

Spor se vodio između broдача i člana posade koji je na radu pretrpio tjelesnu ozljedu. Temelj broдарove odgovornosti je bio nesporan, ali su se stranke sporile o visini naknade raznih šteta.

Među ostalim je bilo sporno u kojoj visini članu posade pripada iznos deviznog dodatka.

Prvostepeni sud je taj dodatak priznao u visini od 60% svote koja inače članu posade pripada za vrijeme boravka na brodu, a tužitelj je zahtijevao 100% toga iznosa.

Pored toga, tužitelj navodi da se broдар osigurao kod P&I kluba koji bi mu priznao potpuni iznos, a na koji bi bio obvezan od strane suda iz naslova naknade štete za tjelesnu povredu.

Rješavajući žalbu tužitelja, drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu iz ovih bitnih razloga:

U odnosu na posebne navode žalbe koji nisu bili istaknuti u toku prvostepenog postupka, valja žalitelju odgovoriti da i po ocjeni drugostepenoga suda za odmjeru visine naknade štete uopće nije bitno što tužitelj ima pravo regresa naknade štete od svog inozemnog (P&I) osiguratelja, jer se naknada štete dosuđuje našim pomorcima po našim pozitivnim propisima iz odredbi

Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (Sl. l. SFRJ br. 22/77) i supsidijarno po odredbama Zakona o obveznim odnosima (Sl. l. SFRJ br. 29/78) — dakako oba s kasnijim novelama. Prvostepeni sud je pravilno ocijenio visinu naknade po čl. 200. i 203. ZOO-a za satisfakciju za pretrpljene fizičke i psihičke bolove, a po čl. 155. i čl. 189. st. 2. ZOO-a za ostala potraživanja s naslova naknade materijalne štete, pa se žalitelju nema što više odgovoriti na njegove navode žalbe.

I ovaj sud smatra da pomorcu pripada samo 60% od iznosa valutnog tzv. deviznog dodatka a ne 100% kako to pogrešno tvrdi žalitelj. Prema svemu iznesenom, žalbi se tužitelja nije moglo udovoljiti pa je odbijena i odlučeno je kao u izreci (čl. 368. ZPP-a).

Veljko Vujović

Bilješka. — Ovu presudu, premda je donesena 1986., objavljujemo jer sadrži dva važna načelna stajališta. Prvo je visina priznavanja deviznog dodatka. Poznato je da su neko vrijeme sudovi općenito odbijali priznati ovaj dodatak s obrazloženjem da se on članu posade daje radi pokrivanja troškova za njegovu boravka u inozemstvu. Ukoliko on u inozemstvu ne boravi, pa makar iz razloga za koji je brodar odgovoran, nema ni troškova odnosno boravka. Navedenom presudom je to stajalište ublaženo, priznavanjem 60% svote koja bi članu posade inače pripadala da je boravio u inozemstvu. To se obrazlaže okolnošću da član posade ne potroši kada boravi u inozemstvu čitav devizni dodatak na nužne potrebe inozemnog boravka, već i da neku svotu uštedi za vlastite potrebe. Sudovi ocjenjuju da ta svota iznosi 60% od iznosa koji mu inače pripada.

Taj iznos ustvari predstavlja štetu koju je član posade pretrpio pa mu je treba priznati.

Drugo načelno stajalište je da na visinu naknade štete ne utječe okolnost da se brodar osigurao pa makar i na većem iznosu od onoga koji je članu posade dužan nadoknaditi prema jugoslavenskom pravu. Sud, naime, stoji na stajalištu da je osiguranje privatno-pravna stvar brodar, na koji član posade nema utjecaja, i koji ga se ne tiče.

U obratnom slučaju, naime kada brodar ne bi bio osiguran za naknade štete, bio bi isto tako dužan članu posade nadoknaditi odgovarajući iznos u visini obveze koja proizlazi iz jugoslavenskog prava, i ne bi se mogao pozivati da se nije za odnosne štete osigurao. Logična posljedica toga je i stajalište navedene presude.

Branko Jakaša

Summary

INJURY OF A CREW MEMBER — FOREIGN EXCHANGE ALLOWANCE

A member of a crew is entitled to 60% of the foreign exchange allowance that would be due to him during employment —

— Yugoslav law applies to the amount of damages for personal injuries of a crew member without regard to the amount which the shipowner is entitled to recover from P&I club in relation to this injury.